

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 8. разреду

ТЕМА	ОЦЕНА 1	ОЦЕНА 2 Препознавање	ОЦЕНА 3 Репродукција	ОЦЕНА 4 Разумевање	ОЦЕНА 5 Примена
ЈЕЗИК	Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.	1) ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања 2) прави веће правописне и граматичке грешке 3) потребна је стална помоћ наставника. 4) углавном правилно изговара гласове и углавном грешу у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.	Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4) 2) памти их и репродукује али не учи редовно , па грешу у примени стечена знања 3) зна правописна правила и делимично их примењује у писаним радовима. 4) делимично успешно пише по диктату (до 9 грешака) 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа) 6) правилно изговара гласове и понекад грешу у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.	Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања 1) разликује врсте и подврсте речи 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деklinацију, функције и значења падежа; 3) прецизно одређује реченичне чланове; 4) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деklinацију, функције и значења падежа; 5) одређује врсту и службу зависних реченица 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика; 7) зна особине гласова српског језика, одређује гласовне промене у речима 8) издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; 9) користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже 10) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 6 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). 11) у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.	. Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања: 1) разликује врсте и подврсте речи 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деklinацију, функције и значења падежа; 3) прецизно одређује реченичне чланове; 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола 5) одређује врсту и службу зависних реченица 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика; 7) зна особине гласова српског језика, самостално одређује гласовне промене у речима 8) самостално издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; 9) самостално и потпуно користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже 10) зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 3 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). 11) У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

<p>КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Нечита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.</p>	<p>1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)</p> <p>2) понекад делимично уме да опише свој доживљај</p> <p>3) понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте</p> <p>4) уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције.</p> <p>5) разликује народну од ауторске књижевности</p> <p>6) препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ</p> <p>7) у већини случајева чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији</p> <p>8) на часовима је ретко активан.</p>	<p>Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)</p> <p>1) делимично уме да опише свој доживљај</p> <p>2) Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте</p> <p>3) уз подстицај одређује неке елементе композиције.</p> <p>4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности.</p> <p>5) зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту</p> <p>6) делимично усваја књижевне термине и појмове</p> <p>7) понекад учествује у интерпретацији .</p> <p>8) у већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији.</p> <p>9) на часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања</p>	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и углавном самостално уме да :</p> <p>1) опише свој доживљај</p> <p>2) углавном самостално уме да одреди књижевни род и врсту</p> <p>3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.)</p> <p>4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме углавном самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту</p> <p>5) углавном усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст оноματοпеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)</p> <p>6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту</p> <p>7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)</p> <p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном јесамосталан и долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, честочита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.</p>	<p>Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да :</p> <p>1) опише свој доживљај</p> <p>2) самостално уме да одреди књижевни род и врсту</p> <p>3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.)</p> <p>4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту</p> <p>5) потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст оноματοпеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)</p> <p>6) потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту</p> <p>7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)</p> <p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.</p>
--------------------------	---	---	---	--	---

					<p>8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења</p> <p>9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији</p> <p>10) на часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.</p>
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.	Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака , али поштује форму	Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Самостално наводи	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити . Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално наводи синониме и антониме.

Сумативно (бројчано) оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима, две оцене из писмених задатака, најмање једну оцену на усменом одговарању, једну оцену на диктату или правописној вежби

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа. Задаци су структурирани на основу три нивоа знања (основни, средњи и напредни).

0% - 40% = недовољан (1)

41% - 55% = довољан (2)

56% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врло добар (4)

86% - 100% = одличан (5)

Напомена – за полугодишње и годишње тестове, критеријум оцењивања за оцену довољан (2) је од 30% до 55%.

Иницијални тест - обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Ученици се оцењују:

1) усмено - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

2) писмено- када су у питању писмене провере знања, скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у индивидуалном плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Предметни наставници; Наташа Вељковић

Сандра Соколовић